

EDUSKUNNAN VASTAUS 120/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta (HE 97/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 9/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain (326/1963) 5 e §:n 2 momentti, 24, 26—28 ja 30 §, sellaisina kuin niistä ovat 5 e §:n 2 momentti laissa 1172/2011 sekä 24 ja 27 § laissa 732/2011, sekä *lisätään* lakiin uusi 9 a—9 g § ja niiden edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

5 e §

— — — — —
Tuomitulle on määrättävä puolustaja, jos hän sitä pyytää. Puolustajan määräämiseen viran puolesta samoin kuin puolustajaan muutoinkin sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 2 luvussa säädetään. Puolustajan määrää Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö. Puolustajan voi määrätä myös säilöön ottamista käsittelevä käräjäoikeus tai muu tässä laissa tarkoitettua asiaa käsittelevä tuomioistuin. Tuomitulle on viipymättä selvitet-

tävä hänen oikeutensa käyttää avustajaa sekä se, että hänelle voidaan määrätä puolustaja.
— — — — —

Yhdyskuntapalvelun täytäntöönpano

9 a §

Toisessa Pohjoismaassa annetun yhdyskuntapalvelun siirtämisen edellytykset

Toisessa Pohjoismaassa tuomittu tai määrätty yhdyskuntapalvelu, joka on nimeltään Islannis-

sa *samfélagsþjónusta*, Norjassa *samfunnsstraff*, Ruotsissa *samhällstjänst* ja Tanskassa *samfundstjeneste*, voidaan joko ainoana seuraamuksena tai yhdistettynä ehdolliseen tuomioon taikka Ruotsissa tuomittuun suojeluvalvontaan pyynnöstä panna täytäntöön Suomessa.

Edellytyksenä 1 momentissa tarkoitettulle rangaistuksen täytäntöönpanon siirrolle on Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön suostumus. Suostumus voidaan antaa, jos yhdyskuntapalvelun täytäntöönpano Suomessa tuomitun henkilökohtaisten olosuhteiden tai muun erityisen syyn takia edistäisi hänen mahdollisuutensa sopeutua yhteiskuntaan.

9 b §

Toisessa Pohjoismaassa annetun yhdyskuntapalvelun täytäntöönpano Suomessa

Suomeen täytäntöön pantavaksi siirretty 9 a §:ssä tarkoitettu yhdyskuntapalvelu pannaan Suomessa täytäntöön sen pituisena kuin se on Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa tuomittu tai määrätty. Yhdyskuntapalvelun täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä yhdyskuntapalvelusta säädetään.

Jos 9 a §:ssä tarkoitettuun yhdyskuntapalveluun on Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa liitetty ehtoja tai määräyksiä, joita Suomessa ei ole mahdollista panna täytäntöön, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö voi vahvistaa muutoksia niihin.

9 c §

Yhdyskuntapalvelun muuntamisessa ehdottomaksi vankeudeksi sovellettavat säännökset

Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa määrätyn tai tuomitun ja Suomeen täytäntöön pantavaksi siirretyn yhdyskuntapalvelun muuntamiseen ehdottomaksi vankeusrangaistukseksi sovelletaan, mitä yhdyskuntapalvelun muuntamisesta vankeudeksi säädetään. Tällöin yksi tunti suorittamatta olevaa yhdyskuntapalvelua muunnetaan yhdeksi päiväksi ehdotonta vankeutta. Tällaisen vankeusrangaistuksen täytän-

töönpanoon sovelletaan, mitä vankeudesta säädetään.

9 d §

Yhdyskuntapalvelun muuntamista koskevan asian siirtäminen toiseen Pohjoismaahan

Tuomioistuin voi siirtää yhdyskuntapalvelun muuntamista koskevan asian siihen Pohjoismaahan, jossa tuomio on annettu tai jossa tuomittu on valvottavana, jos tuomioistuin katsoo, että Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa määrätty tai tuomittu yhdyskuntapalvelu olisi Suomessa muunnettava ehdottomaksi vankeusrangaistukseksi. Näin voidaan menetellä myös, jos on ryhdyttävä toimenpiteisiin sen johdosta, että tuomittu on jättänyt noudattamatta tuomiossa tai sen nojalla annettuja erityisiä ehtoja tai määräyksiä.

Jos yhdyskuntapalvelun on määrännyt hallintoviranomainen, asia on 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa siirrettävä tälle viranomaiselle.

9 e §

Suomessa tuomitun yhdyskuntapalvelun täytäntöönpano toisessa Pohjoismaassa

Suomessa tuomittu yhdyskuntapalvelu tai ehdollinen vankeusrangaistus, jonka oheisrangaistuksena on tuomittu yhdyskuntapalvelua, voidaan siirtää täytäntöön pantavaksi Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa, jos asianomaisen maan toimivaltainen viranomainen tähän suostuu. Edellytyksenä siirron esittämiselle on, että Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö arvioi, että yhdyskuntapalvelun täytäntöönpano toisessa Pohjoismaassa tuomitun henkilökohtaisten olosuhteiden tai muun erityisen syyn takia edistäisi hänen mahdollisuutensa sopeutua yhteiskuntaan.

Jos toimivaltainen viranomainen siinä Pohjoismaassa, johon 1 momentissa tarkoitettu rangaistus on siirretty täytäntöön pantavaksi, muuttaa yhdyskuntapalvelun ehtoja tai määräyksiä,

joita tuomittu on velvollinen noudattamaan, tämä päätös on sitova myös Suomessa.

Jos toimivaltainen viranomainen Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa siirtää yhdyskuntapalvelun muuntamista koskevan asian Suomeen, seuraamus voidaan tuomita Suomessa. Tällöin Suomessa yhdyskuntapalvelua koskevan tuomion antanut tuomioistuim on toimivaltainen ratkaisemaan asian.

9 f §

Toisessa Pohjoismaassa päätetty muutos, muuntaminen ja kumoaminen

Jos toimivaltainen viranomainen Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa muuttaa Suomessa täytäntöön pantavaksi siirrettyyn yhdyskuntapalveluun liittyviä ehtoja tai määräyksiä, joita tuomittu on velvollinen noudattamaan, tai jos viranomainen muuntaa taikka kumoaa 9 a §:ssä tarkoitetun yhdyskuntapalvelun, päätös on pätevä myös Suomessa. Jos muutettuja ehtoja tai määräyksiä Suomessa ei ole mahdollista panna täytäntöön, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö voi vahvistaa muutoksia niihin.

9 g §

Yhdyskuntapalveluun tuomitun oikeus avustajaan ja puolustajaan

Yhdyskuntapalveluun tuomitulla on oikeus avustajaan ja puolustajaan siten kuin 5 e §:ssä säädetään.

24 §

Tämän lain 1, 5, 9 a, 10 tai 17 §:ssä tarkoitetun pyynnön tekee Islannin, Norjan, Ruotsin tai Tanskan toimivaltainen viranomainen.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö ratkaisee, onko 5, 9 a, 10 tai 17 §:ssä tarkoitettuun pyyntöön suostuttava. Oikeusrekisterikeskus päättää 1 §:ssä tarkoitettuun pyyntöön suostumisesta.

26 §

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö kuulee tuomittua ennen kuin se päättää suostumisestaan 5, 9 a, 10 tai 17 §:ssä tarkoitettuun pyyntöön. Kuulemiseen sovelletaan, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään asianosaisen kuulemisesta.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön päätös suostua 1 momentissa tarkoitettuun pyyntöön annetaan tiedoksi siten kuin hallintolaissa säädetään. Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä. Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön päätös voidaan panna täytäntöön valitukselta huolimatta.

27 §

Pyynnön, joka tarkoittaa 8 tai 9 e §:n mukaisista täytäntöönpanoa taikka 15 tai 22 §:ssä edellytettyä valvonnan järjestämistä Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa, esittää Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö. Pyyntöön on liitettävä tuomitun antama lausunto tai todistus siitä, että tuomitulle on varattu tilaisuus lausua asiasta. Pynnön, joka tarkoittaa 4 §:n mukaista täytäntöönpanoa, esittää oikeusrekisterikeskus.

Jos pyyntö koskee sakon muuntorangaistuksen täytäntöönpanoa, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön on määrättävä muuntorangaistuksen pituus ja vanhenemisaika.

28 §

Jos Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö on suostunut pyyntöön, jota 1, 5, 9 a, 10 tai 17 §:ssä tarkoitetaan, tai jos ehdollinen rangaistus tai ehdonalainen vapaus 13 tai 20 §:ssä tarkoitettulla tavalla määrätään menetetyksi, Suomessa ei saa nostaa syytettä siitä rikoksesta, jota toisessa Pohjoismaassa annettu tuomio koskee.

30 §

Kun 1, 5 tai 9 a §:ssä tarkoitettuun täytäntöönpanopyyntöön on suostuttu, tuomion täytäntöönpanon vanhentuminen ratkaistaan sen valtion lain mukaan, jossa tuomio on tuomittu tai päätös on tehty.

Suomessa täytäntöön pantavan tuomion armahdukseen sovelletaan Suomen armahdusta koskevia säännöksiä. Myös tuomion antanut Pohjoismaa voi armahtaa tuomitsemansa henkilön, jonka tuomion täytäntöönpano on siirretty

Suomeen. Tällöin tuomiomaan tuomioistuimien soveltaa omia armahdusta koskevia säännöksiään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Tätä lakia ei sovelleta, jos yhdyskuntapalvelun täytäntöönpanon siirtoa koskeva pyyntö on tehty ennen tämän lain voimaantuloa.

Helsingissä 22 päivänä lokakuuta 2014 _____